

говорѣлъ съ известно затруднение, дѣсната му ржка силно треперѣла, та и писането е било за него мъжа.

Тази дълга и мъчителна болестъ е единъ отъ най-значителнитѣ факти въ живота на Славейкова — тя му е донесла много страдания и безутешни часове, но наредъ съ това е влияла и положително: карала го е да се съсрѣдоточи вътрешно, да противопостави на личната си неволя всичкитѣ си духовни и нравствени сили. Така въ борбата съ страданията той калява волята си, стреми се да надсмогне личното си нещастие.

Презъ това време той още по-страстно се отдава на четене. Прочелъ всичко ценно отъ българската литература, почва да чете и руски книги още 13—14 годишенъ (научилъ е руски отъ брата си Райка). Опитва се да пише твърде рано — издавалъ е ръкописно списание съ единъ свой другаръ ученикъ, печаталъ е сп. „Гждулка“, отъ което излѣзли, по негови думи, 1 $\frac{1}{2}$ броя.

Споредъ Ек. Каравелова, пръвъ печатанъ трудъ на Пенча и Христа е преводъ отъ руски на единъ любовенъ писмовникъ (1881 г.). По-късно се запознава съ нѣкои отъ творенията на Пушкина, Лермонтова, Гоголя и Тургенева и съ Хайне — въ преводъ на Венгерова (къмъ 1885—1886 г.). Презъ 1888 г. печата първата си сбирка „Момини сълзи“, написана подъ явното влияние на Хайне — такъвъ, какъвто го е почувствувалъ и разбралъ презъ това време въ руски преводъ. Самъ Славейковъ се отнася твърде насмѣшливо къмъ първитѣ си рожби — (нарича ги „неджгавчета“) — и увлѣчението си въ Хайне, отъ когото „бъкелъ не разбиралъ“. Присъждата му е жестока, но справедлива: пѣснитѣ въ „Момини сълзи“ сж слъзливо-сентиментални, безъ всѣкакъвъ лирически дѣхъ.